

Raadhuisplein 2
Postbus 63
3770 AB Barneveld
Telefoon 14 0342
Fax (0342) 495 376
E-mail info@barneveld.nl
Internet www.barneveld.nl

**Aan de fractie van Lokaal Belang van de
gemeenteraad Barneveld**

Datum: Barneveld, 8 november 2021

Ons kenmerk: Geachte fractie van Lokaal Belang,
Wij beantwoorden bij deze uw vragen van 8 oktober 2021, over energiearmoede.

Uw brief van:
8 oktober 2021

Inleiding:

Uw fractie heeft aan het ons op grond van artikel 42 van de organisatieverordening voor de gemeenteraad vragen gesteld over energie armoede in de gemeente Barneveld.

Afdeling:
Ruimtelijke Ontwikkeling

Behandeld door:
J.Donner

Onze antwoorden op uw vragen:

Wij stellen de volgende vragen:

1. Heeft het college zicht op de omvang van deze problematiek in de gemeente Barneveld en wordt daar momenteel onderzoek naar gedaan?

Doorkiesnummer:
(0342) 495 338

email:
j.donner@barneveld.nl

Onderwerp:
Energie armoede

Antwoord 1: TNO omschrijft energiearmoede als een complex, multidimensionaal fenomeen, dat moeilijk is te vangen in één indicator. TNO maakt daarbij onderscheid tussen 3 dimensies van het energiearmoede probleem: 1) de betaalbaarheid van energie; 2) de energetische kwaliteit van het huis; 3) de keuze en mogelijkheid hebben om mee te kunnen doen aan de energietransitie. Het college heeft zeker de aandacht voor die dimensies.

De betaalbaarheid van energie is nu nog sterk afhankelijk van een wereldmarkt waar de gemeente weinig invloed op heeft. In het beleid gericht op lokaal eigenaarschap van lokale bronnen hebben inwoners en ondernemers in de toekomst mogelijk meer invloed op de energiekosten. Naast monitoring vanuit onze gemeente en Woningstichting Barneveld is er sprake van gerichte maatregelen om het energiegebruik terug te dringen en iedereen de mogelijkheid te geven om aan de energietransitie mee te doen. Zowel op de korte als op de lange termijn. Voor dat laatste verwijzen wij u graag naar de warmtevisie die in december in de gemeenteraad aan de orde komt.

1 Bijlage

De KWIZ armoedemonitor die in 2017 is uitgevoerd schetst een beeld van de doelgroep minima in de gemeente Barneveld. We verwachten dat dit beeld niet sterk veranderd zal zijn (volgens CBS data is het aantal huishoudens dat een bijstandsuitkering ontvangt afgenomen van 2,9% in 2017 naar 2,5% in 2021). Uit deze armoedemonitor blijkt de volgende verdeling in inkomens:

Tabel 1.2.1 Huishoudens naar inkomen in Barneveld (2017)

Inkomenspercentage t.o.v. Wettelijk sociaal minimum	Aantal	Aandeel
Tot 100% Wsm	777	3,6%
100% tot 110% Wsm	80	0,4%
110 tot 130% Wsm	358	1,7%
Subtotaal	1.215	5,7%
Overig	20.123	94,3
Totaal	21.338	100%

Blad 2

Van de huishoudens met een inkomen tot 110% van de bijstandsnorm is 53% afhankelijk van een bijstandsuitkering, 16% van een AOW inkomen en 31% van een ander hoofdkomen (waarbij sprake kan zijn van een WW- of WIA-uitkering, een inkomen uit werk of een combinatie hiervan). Met een dergelijk laag inkomen is de verwachting dat deze huishoudens weinig financiële ruimte hebben voor het opvangen van de stijgende energieprijzen of investeringsmogelijkheden voor het treffen van energiebesparende maatregelen.

TNO – Energiearmoede in Nederland

Een groot deel van deze huishoudens woont in een huurwoning. Alhoewel we geen concrete aantallen hebben die betrekking hebben op de doelgroep die wordt getroffen door energiearmoede, is het aannemelijk dat bij huishoudens met een laag inkomen en wonende in een huurwoning waarbij nog geen sprake is van goede isolatie, een risico bestaat op energiearmoede. Dit wordt vergroot door de stijging van gas- en elektraprijzen.

TNO heeft recent onderzoek gedaan naar energiearmoede in Nederland. ([De feiten over energiearmoede in Nederland](#)) In heel Nederland worden 550.000 huishoudens geconfronteerd met energiearmoede, dit is 7% van het aantal huishoudens. In Barneveld lijkt het percentage huishoudens in het onderzoek van TNO rond de 4,5% te liggen. Energiearmoede in Nederland heeft de volgende kenmerken:

- 1) Eenpersoonshuishoudens en eenouder gezinnen zijn sterk oververtegenwoordigd.
- 2) Energiearme huishoudens geven 13-20% van hun inkomen uit aan energie, tegenover 5% gemiddeld voor alle huishoudens.
- 3) 75% woont in een corporatiewoning; pakweg 12% in een koopwoning, en 12% huurt particulier
- 4) Inkomen: 40% bijstand/sociale voorziening, 40% pensioen, 20% overig

Betalingsachterstanden / schuldhulpverlening

Onderdeel van een budgetadviesgesprek met de budgetcoaches/gespreksvoerders schuldhulpverlening is het bespreken van inkomsten en uitgaven. Vaste lasten zoals energie en gas komen hierin naar voren. Momenteel wordt in deze gesprekken nog geen stijging van energiearmoede ervaren. Ook vanuit de betalingsachterstanden bij energieleveranciers die we als gemeente ontvangen in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening wordt nog geen stijging gezien. Wel bereiken ons signalen dat huishoudens die op het moment een nieuw energiecontract aangaan (zoals statushouders die zich nieuw vestigen in de gemeente) worden geconfronteerd met hoge maandelijkse termijnen. We verwachten hier de komende maanden een toename, wanneer een groter deel van huishoudens naar verwachting wordt geconfronteerd met de stijging van energie- en gasprijzen.

2. Indien dit het geval is, kan het college deze informatie op korte termijn met de raad delen?

Antwoord 2: Ja, dat kan, wij delen de informatie uit deze brief met de raad.

3. Is het college het met Lokaal Belang eens dat het versneld mogelijk maken van minder energieverbruik een zeer effectieve manier is om de energiearmoede nu en in de toekomst te voorkomen en te bestrijden?

Antwoord 3: Wij zijn het daar helemaal mee eens en zullen ons inzetten om het energieverbruik omlaag te brengen en daarmee energie armoede in de toekomst te voorkomen. Zie ook het artikel in de Barneveldse Krant van zaterdag 6 november. over inzet energieloketmedewerker en de energie ambassadeurs.

4. Ziet het college kans om de woningen van deze doelgroep versneld te laten verduurzamen en is het college in staat om op korte termijn hiertoe maatregelen te ontwikkelen en deze maatregelen in te voeren als onderdeel van het Barneveldse armoedebeleid?

Blad 3

Antwoord 4: Verduurzamen van oudere, slecht geïsoleerde woningen is geen project dat binnen enkele maanden, dus nog voor deze winter, kan worden gerealiseerd. De maatregelen die genomen worden rond verduurzamen van woningen zijn onderdeel van het duurzaamheidsbeleid.

Vanuit de dorpenoer hebben bewoners en ondernemers van de dorpen Terschuur/ Zwartebroek, Voorthuizen, Kootwijkerbroek en Kootwijk aangegeven actief mee te willen helpen bij het versnellen van de verduurzaming van woningen door middel van isolatie. Via analyse van energielabels en warmtescans worden woningen en maatregelen geïdentificeerd die veel energiewinst kunnen opleveren. Daarbij zal ook oog zijn voor eventuele energiearmoede. Ook de energie ambassadeurs van het energieloket kunnen hier een adviserende rol bij vervullen.

Het college is in het kader van de warmtevisie en het programma 'Vroeg er op af' in goed overleg met Woningstichting Barneveld. Woningstichting Barneveld (WsB) heeft geen cijfers over het aantal huurders dat te maken heeft met een hoge energierekening. Wel weten zij dat hun bezit goed scoort qua energieprestatie: het bezit heeft gemiddeld een label B. Slechts 9% van het bezit van de stichting heeft een label D of lager (ongeveer 370 woningen). Zij gaan er daarom vanuit dat het aandeel huurders dat door een slecht geïsoleerde woning een hoge energierekening heeft, beperkt zal zijn. De komende jaren zet WsB zich in om woningen met een laag label te isoleren. Daarnaast monitort zij maandelijks betalingsachterstanden. Slechts een klein deel van de huurders heeft een betalingsachterstand. Bij een achterstand gaat WsB zo snel mogelijk met de huurders in gesprek om te voorkomen dat dit verder oploopt. Daarvoor werkt de stichting samen met o.a. de gespreksvoerders schuldhulpverlening van de gemeente Barneveld in het project 'Vroeg er op af', om eventuele schulden vroegtijdig te signaleren en erger te voorkomen. In gesprekken met huurders die een betalingsachterstand hebben, hoort de stichting wel dat het relatief vaak huurders betreft met een uitkering. Zij hebben vaak moeite met rondkomen. Een hogere energieprijzen zal zwaar op de begroting van deze huishoudens drukken. Huurders met een betaalachterstand zitten verspreid door het bezit van WsB, dus niet alleen in de woningen met een laag energielabel.

De verwachte prijsstijgingen van energie zijn fors. WsB verwacht een toename van het aantal huurders dat moeite heeft om de energierekening en/of de huur te betalen. WsB blijft daarom het aantal betalingsachterstanden maandelijks monitoren. Het project 'Vroeg er op af' draagt bij aan het voorkomen van ergere schuldenproblematiek en het tijdig zoeken van een oplossing voor betalingsproblemen.

5. Zijn er naast het verduurzamen van woningen ook andere regelingen aanwezig voor deze specifieke doelgroep indien inwoners de energierekening niet meer kunnen betalen?

Antwoord 5: Het Rijk stelt 150 miljoen euro ter beschikking aan gemeenten, die in buurten waar veel energiearmoede voorkomt gericht aan de slag kunnen gaan. Gemeenten bepalen zelf hoe ze dit doen, ook in overleg met woningcorporaties. Dit kan bijvoorbeeld via het uitgeven van vouchers waarmee energiebesparende producten gekocht kunnen worden, het uitdelen van energieboxen met bijvoorbeeld tochtstrips, radiatorfolie en led-lampen of het geven van energieadvies door energieteams langs gezinnen te laten gaan.

Daarnaast heeft het kabinet besloten om diverse maatregelen te nemen om de stijging van de energierekening voor Nederlanders te verminderen. Het gaat om een extra belastingkorting op de energierekening én daar bovenop een verlaging van het belastingtarief op elektriciteit in 2022. Voor een huishouden met een gemiddeld verbruik* betekent dit een daling van het belastingdeel van ongeveer 400 euro op jaarbasis. In de praktijk zal dat bedrag per huishouden verschillen. Dat hangt af van het energieverbruik van het huishouden.

Blad 4

Vanuit Sociaal Domein is in budgetadviesgesprekken aandacht voor het in balans brengen van inkomsten en uitgaven. Uit het onderzoek van TNO naar aanpak van energiearmoede in Nederland, blijkt dat het mes aan drie kanten snijdt. Het loont in te zetten op: energiebesparing, lastenverlichting en werkgelegenheid. Als gemeente kunnen we indien nodig aanvullend op Rijksbeleid het een en ander betekenen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

W. Wieringa
secretaris

J.J. Luteijn
burgemeester